JORNADES DELS CENTRES D'ESTUDIS

patrimoni comunitat 26

III EDICIÓ

"Dones transmissores d'activitats productives, processos i tècniques"

Dissabte 28 de novembre de 2026

Casal del jubilat. C/ Firal, s/n **Rasquera**

En el marc de:

XXIII RASQUERA 2026

TROBADA D'ENTITATS I ASSOCIACIONS CULTURALS DE LES COMARQUES DE L'ANTIGA DIÒCESI DE TORTOSA

(Terres de l'Ebre, Priorat, Franja, Maestrat i Ports)

Les dones han estat agents fonamentals en la transmissió dels coneixements, habilitats i pràctiques que han sostingut la vida quotidiana de les comunitats al llarg del temps. Sovint invisibilitzades pels relats històrics tradicionals, han preservat i transferit sabers vinculats a les activitats productives, als oficis, a la gestió dels recursos, a l'alimentació, a la salut, a l'artesania i a la cultura popular. A través de l'aprenentatge intergeneracional, de l'observació i de la pràctica compartida, han contribuït a mantenir viu un patrimoni cultural immaterial que forma part de la memòria col·lectiva dels territoris.

Aquesta jornada vol reflexionar sobre el paper de les dones com a transmissores de coneixements tècnics i processos productius, posant en valor les experiències, les trajectòries vitals i els contextos socials que han fet possible la conservació i l'adaptació d'aquests sabers. Des d'una perspectiva de gènere i de patrimoni cultural, es pretén visibilitzar les aportacions femenines a la construcció i continuïtat de les cultures locals, així com debatre els reptes actuals per documentar, reconèixer i transmetre aquest llegat a les noves generacions.

Alhora, la jornada vol destacar el paper que han tingut els centres d'estudis i les entitats de recerca local en la identificació, documentació i difusió d'aquestes experiències. En molts casos, l'estudi dels sabers i pràctiques transmesos per les dones s'ha desenvolupat a partir de projectes participatius, treballs de memòria oral, recerques de proximitat i processos de col·laboració amb les comunitats locals. A través de diversos exemples concrets procedents de diferents territoris, es posarà de manifest com aquestes iniciatives han contribuït a recuperar trajectòries sovint poc visibles, a generar coneixement compartit i a reforçar el reconeixement social del patrimoni cultural immaterial vinculat a les dones.

La jornada s'adreça a investigadors i investigadores, centres d'estudis, entitats culturals, professionals del patrimoni i persones interessades en la recerca, la preservació i la divulgació del patrimoni cultural immaterial.

Programa

Dissabte 28 de novembre de 2026

9.15 h Acreditacions, lliurament de material i cafè de benvinguda.

10.00 h Visita al **Molí de Ca Blai. Centre d'interpretació de la cabra blanca de Rasquera i d'Artesania de la Pauma**, a càrrec d'Ingrid Bertomeu Cabrera, antropòloga.

11.00 h Inauguració de la jornada.

11.15 h Conferència marc

El coneixement no hegemònic: dones que sostenen la vida, a càrrec de Gemma Casal Fité, departament d'Antropologia, Filosofia i Treball Social de la URV.

12.00 h Experiències

12.00-12.30 h Exposició “**Fem safareig**”, a càrrec de Llum Cubells March i Sara Espinós Ferrer, Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre.

12.30-13.00 h El Camí de les Cigarreres d'Alacant: cap a una pedagogia de la memòria i dels sabers, a càrrec de Dolores Miralles Alberola, departament d'Innovació i Formació Didàctica de la Universitat d'Alacant.

13.00-13.30 h El treball de la dona a la Colònia Güell, a càrrec de Josep Padró Margó, Centre d'Estudis de Santa Coloma de Cervelló Colònia Güell.

13.30-14.00 h Dones i plantes: memòria i transmissió, a càrrec d'Airy Gras Mas, Laboratori de Botànica–Unitat Associada CSIC, Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació–Institut de Recerca de la Biodiversitat (IRBio), Universitat de Barcelona i membre del Centre d'Estudis de les Garrigues.

14.00-14.30 h Les dones de Cal Terrisser i de Cal Gerrer: treball, sabers i memòria de la producció de terrissa a Martorell, a càrrec d'Esther Travé Allepuz, Centre d'Estudis Martorellencs – Universitat de Barcelona.

14.30 h Debat i cloenda.

15.00 h Dinar

Inscripcions: 25 € (Dinar)

Al número de compte de la CCEPC: ES98 2100 0610 5002 0008 5399

Indicar nom i cognoms.

Organitzen:

CCEPC
Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana

INSTITUT RAMON MUNTANER
IRMU

CERE
CENTRE D'ESTUDIS DE LA RIBERA D'EBRE

Amb el suport de:

Grup Cultural Rasquera

Ajuntament de Rasquera

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació Barcelona
xarxa de municipis

INSTITUT ESTUDIS ILERDENCS

Diputació de Lleida
La força dels municipis

Diputació Tarragona

FUNDACIÓ PRIVADA MÚTUA CATALANA

Museu de les Terres de l'Ebre

Consell Comarcal Ribera d'Ebre

Per a més informació:

Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana
www.ccepc.cat

Institut Ramon Muntaner
www.irmu.cat

Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre
www.riberadebre.org